

Sportif Karşılaşmalarda ve Özellikle Futbol Maçlarında Seyircilerin Şiddet Gösterileri ve Taşkınlıklarına Dair Avrupa Sözleşmesi

Strasbourg, 19.VIII.1985

İşbu Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletler ve Avrupa Kültür Sözleşmesine taraf öteki Devletler, Avrupa Konseyi'nin amacının üyeleri arasında daha geniş bir birlik oluşturmak olduğunu düşünerek;

Sportif karşılaşmalarda ve özellikle futbol maçlarında seyircilerin arasındaki şiddet ve taşkınlıklardan ve bunun sonuçlarından endişe duyarak;

Bu sorunun "Herkes için Spor Avrupa şartı" diye bilinen ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin (76) 41 sayılı Kararında saptanmış olan ilkeleri tehlikeye düşürebileceğinin bilincinde olarak;

Sporun ve özellikle Avrupa Devletlerinin milli ve yerel takımları arasında sık sık yapılmalarından dolayı futbol maçlarının uluslararası anlayışa yaptıkları önemli katkıyı vurgulayarak;

Seyircilerin neden olduğu şiddet ve taşkınlıklarla mücadelede, gerek kamu makamlarının gerek bağımsız spor örgütlerinin birbirlerinden ayrı, ancak birbirini tamamlayıcı sorumluluklarının bulunduğunu, spor örgütlerinin ayrıca güvenlik konularında sorumluluk taşıdıklarını ve daha genel olarak, bunların düzenledikleri karşılaşmaların düzenli geçmelerini sağlamalarının gerektiğini düşünerek; ayrıca bu makamların ve örgütlerin uygun her düzeyde bu amaç için birlikte çalışmalarını gerektiğini düşünerek;

Güncel bir sosyal olgu niteliği taşıyan ve geniş etkileri olan şiddet hareketlerinin genellikle spor dışından kaynaklandığını ve sporun sık sık şiddet hareketleri çıkmasına sahne olduğunu düşünerek;

Spor karşılaşmalarında seyircilerin şiddet ve taşkınlıklarını önlemek ve kontrol altına almak için ortak faaliyet göstermeye ve işbirliği yapmaya kararlı olarak;

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

Madde 1 - Sözleşmenin amacı

1 Taraflar futbol maçlarında seyircilerin şiddet ve taşkınlıklarını önlemek ve kontrol altına almak amacıyla işbu Sözleşmenin hükümlerini geçerli kılmak için kendi anayasal hükümlerinin sınırları dahilinde gerekli önlemleri almayı taahhüt ederler.

2 Taraflar işbu Sözleşmenin hükümlerini, seyircilerin şiddet veya taşkınlık yapmalarından çekinilebilecek diğer sporlara ve spor karşılaşmalarına, bunların özel ihtiyaçlarını gözönünde tutarak, teşmil edeceklerdir

Madde 2 - Dahili koordinasyon

Taraflar, gereken hallerde koordinasyon organları oluşturarak, seyircilerin şiddet ve taşkınlıklarına karşı devlet dairelerinin ve diğer kamu kuruluşlarının tutum ve faaliyetlerini koordene edeceklerdir.

Madde 3 - Önlemler

1 Taraflar, seyircilerin şiddet ve taşkınlıklarını önlemek ve kontrol altına almak için gerekli önlemleri belirlemeyi ve uygulamayı taahhüt ederler; bu önlemler özellikle aşağıdakileri ihtiva edecektir:

a Gerek stadyumların içinde gerek yakın çevresinde ve seyircilerin kullandığı transit yollarında meydana gelebilecek şiddet olaylarının ve taşkınlıkların üstesinden gelebilmek için yeteri kadar asayiş kuvveti kullanılmasını temin etmek;

b İlgili veya ilgili olabilecek değişik mahallerin polis kuvvetleri arasında yakın bir işbirliğini ve gerekli bilgi alışverişini kolaylaştırmak;

c Seyirci şiddet veya taşkınlıklarına ilişkin fiillerden suçlu bulunan kişilerin uygun cezalara veya duruma göre uygun idari tedbirlere çarptırılmasını sağlayacak mevzuatı uygulamak, gerekiyorsa bu mevzuatı oluşturmak.

2 Taraflar, taraftar kulüplerinin olumlu davranışlarını ve sorumlu bir biçimde örgütlenmelerini ve bu kulüplerin üyeleri arasından, maçlarda seyircilerin kontrolünü ve aydınlatılmasını kolaylaştıracak ve deplasmanda oynayan maçlara giden taraftar gruplarına refakat edecek görevlilerin tayin olunmasını teşvik etmeyi taahhüt ederler.

3 Taraflar, olay çıkarması muhtemel kişilerin maçlara gitmesini engellemek için, hukuken mümkün olduğu ölçüde kulüplerin, örgütlenmiş tarafların ve seyahat acentalarının işbirliği ile deplasmana çıkış noktasında seyahat düzenlemelerinin koordine edilmesini teşvik edeceklerdir.

4 Taraflar, şiddet patlamaları ve seyirci taşkınlıklarından çekinilen durumlarda, spor örgütleri ve kulüpleri ile birlikte uygun hallerde stadyum sahiplerinin ve resmi makamların dahili mevzuatın belirlediği sorumlulukları çerçevesinde stadyumların çevresinde ve içinde bu şiddet ve taşkınlıkları önlemek veya kontrol altında tutmak için pratik önlemler almalarını sağlamaya çalışacaklardır. Taraflar bu amaçla gerektiğinde, kurallara uymayanlara karşı uygulanabilecek yaptırımları kapsayacak uygun mevzuat gerektirecek veya uygun olabilecek tüm öteki yollara başvuracaklardır.

Yukarıda değinilen pratik önlemler aşağıdakileri de ihtiva edecektir:

a Stadyumların tasarımı ve fiziki yapısının, seyircilerin güvenliğini temin etmesini, aralarında şiddet olaylarının çıkmasını kolaylaştırmamasını, kalabalığın daha etkili bir kontrolüne olanak verilmesine yeterli engel ve çitleri ihtiva etmesini ve güvenlik ve polis kuvvetlerinin müdahalesine olanak vermesini sağlamak;

b Misafir seyirci gruplarına, stadyuma alındıklarında, ayrı bölümler tahsis edilerek, rakip taraftar grupları etkin bir biçimde ayırmak;

c Bu ayırımı, bilet satışlarını titizlikle kontrol ederek ve maçın hemen öncesinde özel önlemler alarak, pekiştirmek;

d Olay çıkarması muhtemel kişiler ile alkol veya uyuşturucu madde etkisi altında olanları hukuken mümkün olduğu ölçüde stadyum ve maçlardan çıkartmak veya girişlerini yasaklamak;

e Stadyumları etkili bir hoparlör sistemiyle teçhiz etmek, ve seyircilerin düzgün şekilde davranmasını teşvik etmek amacıyla, bu sistemin, maç programının ve diğer haberleşme olanaklarının tam olarak kullanılmasını sağlamak;

f Seyircilerin stadyumlara alkollü içki sokmalarını yasaklamak; stadyumlarda alkollü içki satışını ve her türlü dağıtımını kısıtlamak ve tercihen yasaklamak ve tüm meşrubatların tehlikeli olmayan kapların içinde bulunmasını sağlamak;

g Seyircilerin stadyumların içerisine şiddet olaylarında kullanılacak cisimleri, havai fişekleri

veya benzeri aletleri sokmalarını engellemek üzere kontroller sağlamak;

h Gerekli kuralların uyumlu bir şekilde uygulanabilmesi için, kalabalığın kontrolüne ilişkin düzenlemeler konusunda irtibat görevlilerinin maçlardan önce kamu makamları ile işbirliği yapmalarını sağlamak.

5 Taraflar, kitle iletişim araçlarının potansiyel önemini de gözönünde bulundurmak suretiyle, sporda ve spor karşılaşmalarında şiddet olaylarını önlemek amacıyla ve özellikle eğitici ve diğer kampanyalarla spor idealini yayarak, spora geniş şekilde aktif katılmayı teşvik ederek, seyircilerin ve sporcuların kendi aralarındaki karşılıklı saygıyı arttırmak için özellikle gençlerde centilmence mücadele kavramını geliştirerek, uygun sosyal ve eğitici önlemleri alacaklardır.

Madde 4 - Uluslararası İşbirliği

1 Taraflar bu Sözleşmenin çerçevesine giren konularda sıkı bir şekilde işbirliği yapacaklar ve ilgili ulusal spor makamları arasında uygun olacak benzer bir işbirliğini teşvik edeceklerdir.

2 Taraflar, uluslararası kulüp ve temsili maçlar veya turnuvalar öncesi, ülkenin yetkili makamlarını, özellikle spor teşkilatlarını, hangi maçlarda şiddet olaylarının ve seyirci taşkınlıklarının çıkabileceğini saptamaya davet edeceklerdir. Böyle bir maçın varlığı saptanınca, evsahibi ülkenin yetkili makamları, ilgililer arasında danışmada bulunulması için gerekli tertipleri alacaktır. Bu danışmalar maç için saptanan tarihten en geç iki hafta önce olmak üzere mümkün olan en kısa sürede gerçekleştirilecek ve gerekli hallerde bu Sözleşmede öngörülenlere ek önlemler de dahil olmak üzere, maçtan önce, maç sırasında ve maçtan sonra alınacak tertipleri, önlemleri ve ihtiyat önlemlerini kapsayacaktır.

Madde 5 - Olay çıkartanların teşhis edilmesi ve bunlara yapılacak muamele

1 Taraflar, mevcut hukuki usullere ve yargı yetkisinin bağımsızlığı ilkesine saygı çerçevesinde, şiddet eylemlerinde bulunan veya başka suç teşkil edecek fiilleri işleyen seyircilerin teşhis edilmelerini ve kanuna uygun olarak yargılanmalarını sağlamaya çalışacaklardır.

2 Taraflar, uygun hallerde, özellikle misafir seyirciler için ve uygulanabilir uluslararası anlaşmalara uygun olarak, aşağıdaki hususları inceleyeceklerdir:

a Spor karşılaşmaları sırasında; şiddet eylemlerinde bulunan veya suç teşkil edecek diğer fiilleri işleyen kişilere karşı başlatılan hukuki işlemleri, bu kişilerin ikamet ettikleri ülkeye sevk etmek,

b Spor karşılaşmaları sırasında şiddet eylemlerinde buldukları veya suç teşkil edecek diğer fiilleri işledikleri sanılan kişilerin sınırdışı edilmesini sağlamak,

c Spor karşılaşmaları sırasında şiddet eylemlerinde bulunmaktan veya suç teşkil edecek diğer fiilleri işlemekten hüküm giyen kişileri, cezalarını çekmeleri için ilgili ülkeye sevk etmek.

Madde 6 - Ek önlemler

1 Taraflar, güvenliği arttırmak ve şiddeti engellemek için stadyumların fiziki yapılarındaki değişikliklerin planlanmasına ve uygulanmasına ve stadyumlara giriş-çıkışlar dahil, diğer gerekli değişikliklere ilişkin konularda, ulusal spor örgütleri ve kulüpleri ve uygun hallerde stadyum sahipleriyle yakın işbirliği sürdürmeyi taahhüt ederler.

2 Taraflar, gerektiğinde ve uygun durumlarda, özellikle büyük ve kontrolü güç kalabalıkları çekebilecek maçların oynandığı stadyumlar arasından, seyircilerin güvenliğini ve aralarında şiddet olayları çıkmasını önlemek amacıyla sağlayacak stadyumların saptanmasındaki kısıtları belirleyecek bir sistem geliştirmeyi taahhüt ederler.

3 Taraflar sporcuların veya taraftarların şiddet olayları çıkartmalarına yol açabilecek etkenleri kontrol etmek üzere yürürlükteki kurallarını sürekli olarak gözden geçirmeleri için ulusal spor örgütlerini teşvik etmeyi taahhüt ederler.

Madde 7 - Bilgi sağlanması

Her bir Taraf, futbol veya öteki sporlarla ilgili olarak bu Sözleşmenin hükümlerine uymak için almış olduğu hukuki ve öteki önlemlere ilişkin tüm bilgileri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine Avrupa Konseyi'nin resmi dillerinden birinde tevdi edecektir.

Madde 8 - Daimi Komite

1 Bu Sözleşmeyle ve bu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda bir Daimi Komite kurulmuştur.

2 Her bir Taraf Daimi Komite'de bir veya birkaç temsilci ile temsil edilebilir. Her Tarafın tek bir oyu olacaktır.

3 Bu Sözleşmeye taraf olmamakla birlikte, Avrupa Konseyi üyesi veya Avrupa Kültür Sözleşmesine taraf olan Devletler bu Komitede gözlemci olarak temsil edilebilirler.

4 Daimi Komite bu Sözleşmeye taraf olmayan Avrupa Konseyi üyeleri dışındaki herhangi bir Devleti ve ilgili herhangi bir spor örgütünü, bir veya birkaç toplantısında bir gözlemci tarafından temsil edilmek üzere oybirliği ile davet edebilir.

5 Daimi Komite Avrupa Konseyi Genel Sekreterinin daveti üzerine toplanır. İlk toplantısını Sözleşmenin yürürlüğe girmesini izleyen ilk yıl içinde yapacaktır. Bundan sonra her yıl en az iki kez toplanacaktır. Ayrıca, Tarafların çoğunluğunun istediği herhangi bir zamanda toplanacaktır.

6 Tarafların çoğunluğu Daimi Komitenin toplanması için yeterli sayıyı oluşturur.

7 Bu Sözleşmenin hükümleri çerçevesinde, Daimi Komite kendi İç Tüzüğünü hazırlayacak ve oybirliği ile kabul edecektir.

Madde 9

1 Daimi Komite bu Sözleşmenin uygulanmasını gözetim altında tutmaktan sorumlu olacaktır. Bunun için özellikle:

a İşbu Sözleşmenin hükümlerini gözden geçirebilir ve gerekli olabilecek değişiklikleri inceleyebilir;

b İlgili spor örgütleriyle danışmalarda bulunabilir;

c İşbu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda alınacak önlemlere; ilişkin olarak Taraflara tavsiyelerde bulunabilir;

d İşbu Sözleşme çerçevesinde yürütülen faaliyetlere ilişkin olarak kamuoyunun bilgi sahibi kılınması için uygun önlemleri tavsiye edebilir;

e Avrupa Konseyi üyesi olmayan Devletlerin işbu Sözleşmeye katılmaya davet edilmesi için Bakanlar Komitesi'ne tavsiyede bulunabilir;

f İşbu Sözleşmenin etkinliğini geliştirecek her türlü öneriyi yapabilir.

2 Daimi Komite, görevlerini yerine getirmek için, kendi girişimi ile uzman grupları toplantıları düzenleyebilir.

Madde 10

Daimi Komite her toplantısından sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine kendi çalışmaları ve Sözleşmenin işleyişi konusunda bir rapor sunacaktır.

Madde 11 - Değişiklikler

1 Taraflardan biri, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi veya Daimi Komite, işbu Sözleşmede değişiklik yapılmasını önerebilir.

2 Her değişiklik önerisi Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından Avrupa Konseyi üyesi Devletlere, Avrupa Kültür Sözleşmesine taraf Devletlere ve 14. Madde uyarınca işbu Sözleşmeye katılan veya katılmaya davet olunan Devletlere bildirilecektir.

3 Tarafların biri veya Bakanlar Komitesi tarafından yapılan her değişiklik önerisi, görüşüleceği toplantıdan en az iki ay önce Daimi Komiteye iletilir. Daimi Komite, gerekirse ilgili spor örgütleri ile danışmalardan sonra, önerilen değişikliğe ilişkin görüşünü Bakanlar Komitesine sunar.

4 Bakanlar Komitesi değişiklik önerisini ve Daimi Komitenin olabilecek görüşlerini inceler ve öneriyi uygun bulabilir.

5 İşbu Maddenin 4. paragrafı uyarınca Bakanlar Komitesince uygun bulunan her değişiklik önerisi metni, kabul edilmek üzere Taraflara iletilir.

6 İşbu Maddenin 4. paragrafı uyarınca uygun bulunan her değişiklik önerisi, Tarafların sözkonusu öneriyi kabul ettiklerini, Genel Sekretere bildirmelerinden sonra geçecek bir aylık süreyi izleyecek ilk ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

Son Hükümler

Madde 12

1 İşbu Sözleşme Avrupa Konseyi üyesi Devletlerin ve Avrupa Kültür Sözleşmesine taraf diğer Devletlerin imzasına açık olacaktır. Devletler Sözleşme ile bağlı olduklarını aşağıdaki şekillerde izhar edebilirler:

a Onay, kabul veya tasvip kaydı olmaksızın imza, veya

b Onay, kabul veya tasvip kaydıyla imzadan sonra onay, kabul veya tasvip.

2 Onay,kabul ve tasvip belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

Madde 13

1 Sözleşme Avrupa Konseyi üyesi üç Devletin 12. Madde hükümleri uyarınca işbu Sözleşmeyle bağlı olacaklarını izhar etmelerinden sonra geçecek bir aylık süreyi izleyecek ilk ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

2 İşbu Sözleşmeyi imzalamış olup, Sözleşmeyle bağlı olma niyetini daha sonra izhar eden her Devlet için, Sözleşme, imzadan veya onay, kabul veya tasvip belgesinin tevdiinden sonra geçecek bir aylık süreyi izleyen ilk ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 14

1 İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Sözleşmeye taraf olan Devletlerin görüşünü de alarak, Avrupa Konseyi. Statüsünün 20. d Maddesinde öngörülen çoğunluk kararı ile ve Bakanlar Komitesi'nde temsil hakkı olan Sözleşmeye taraf tüm Devletlerin oybirliği ile Avrupa Konseyine üye olmayan herhangi bir Devleti işbu Sözleşmeye taraf olmaya davet edebilir.

2 Sözleşmeye katılan her Devlet bakımından, Sözleşme, katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdiinden sonraki bir aylık süreyi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 15

1 Her Devlet, imza aşamasında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgesini tevdi ederken, işbu Sözleşmenin hangi toprak veya topraklara uygulanacağını belirleyebilir.

2 Herhangi bir Taraf Devlet, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine sonradan bir beyanda bulunarak, işbu Sözleşmenin geçerliliğini söz konusu beyanda belirlenen öteki herhangi bir toprağa da teşmil edebilir. İşbu Sözleşmenin bu topraklarda yürürlüğe girişi, beyanın Genel Sekretere yapılmasından sonraki bir aylık süreyi izleyen ayın ilk günü olacaktır.

3 Yukarıdaki iki paragraf çerçevesinde yapılan her beyan, bu beyanda sözü edilen topraklar için, Genel Sekretere yapılacak yeni bir beyan ile geri çekilebilir. Bu çekilme, çekilme beyanının Genel Sekretere yapılmasından sonra geçecek 6 aylık süreyi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 16

1 Herhangi bir Taraf Devlet, herhangi bir zamanda, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirimde bulunarak, Sözleşmeden çekilebilir.

2 Böyle bir çekilme, bildirim Genel Sekretere tevdiinden sonraki 6 aylık süreyi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 17

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, tüm Konsey üyesi Devletlere, Avrupa Kültür Sözleşmesine taraf Devletlere ve işbu Sözleşmeye katılan Devletlere:

- a** 12. Madde hükümlerine göre her imzayı; .
- b** 12. ve 14. Madde hükümlerine göre tüm onay,kabul, tasvip veya katılma belgelerinin tevdiini;
- c** İşbu Sözleşmenin 13. ve 14. Madde hükümlerine göre yeni taraf olan Devletler bakımından yürürlüğe giriş tarihlerini;
- d** 7. Maddenin hükümlerinde öngörülen her türlü bilgi tevdiini;
- e** 10. Madde hükümleri çerçevesinde hazırlanan her raporu;
- f** Her değişiklik önerisini veya 11. Maddeye göre kabul edilen her değişikliği ve bu değişikliğin yürürlüğe giriş tarihini;
- g** 15. Madde hükümlerine göre yapılan her beyanı;
- h** 16. madde hükümlerine göre yapılan her bildirim ve çekilmenin yürürlüğe giriş tarihini bildirecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımında gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak işbu Sözleşme, İngilizce ve Fransızca olarak ve her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, tek nüsha halinde 19 Ağustos 1985 tarihinde Strasbourg'da düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Avrupa Konseyi üyesi ve. Avrupa Kültür Sözleşmesine Taraf olan her Devlete ve işbu Sözleşmeye katılmaya davet edilen herhangi bir Devlete bu Sözleşmenin aslına uygun örneklerini tevdi edecektir.